

IZRAELITA KÖZLÖNY.

Hitfelekezeti érdekű hetilap.

Előfizetési feltételek: Pesten házhozhozardással, vidékre postai szétküldéssel. Egész évre 6 frt. fél évre 3 frt.	Szerkesztői iroda: Váci-út 9-ik szám II. emelet, a hova a kéziratok és előfizetési pénzek intézendők. Kiadói hivatal: Váci-út 9-ik szám, hova előfizetések és reklamátiók intézendők.	Megjelenik minden pénteken egész iven. Hirdetményekért a 30 krnyi bélyegdíjon fölül egy félhasábos petitsor után 6 kr. számítatik
---	--	---

Mely jelben fogunk győzni?

Ha a történelem lapjain itt-ott oly elvharczra akadunk, melynek végig küzdése számos emberélet kérdését képezé; ugy legnagyobb biztossággal következtethünk azon körülményre, hogy az egymással ellenkező elvek képviselőinek mindkét oldala nem vala ment a correct föllépést gátló sajátságoktól. Egész általánosságban áll ezen ítélet a vallás dolgában folyó küzdelmekről. Ha minden elvharcz már magában véve feltételezi azon erkölcsi komolyságot, mely nélkül még az igaz ügy is elvesztheti hitelét és tekintélyét: ugy annál inkább követelhetjük azt oly férfaktól, kiket — bármely párthoz vagy elvárnyalathoz tartozzanak — oly kérdések megoldása indítja a harcra, melyeknek nagy horderejéről tanuskodik már maga azon heveség és áldozatkészség is, melylyel a tusa vivatik. Annál is inkább sajnálhatjuk, hogy saját pártunk keblében is, ámbár — mit büszkén hirdethetünk — köztünk mindig mérséklet és higyadt józanág szokott honosodni, az utolsó időkben itt-ott elhagyott azon kimélő hangulat, melylyel ellenfeleink alattomos áskálódásairól szoktunk nyilatkozni; különösen áll ez egy-két — hála az égnek nem sok — beszédre vonatkozólag, mely constituálódás alkalmával tartott kerületi közgyűlésekben tartatott. Mindenki tudja, hogy elég okunk vagyon epés mérges expectorációkra és keserű nyilatkozatokra. De a polemia azon szemét, mely a komolyság arany középutján túlesapongván, az ugynevezett orozátlanysággal határos, bizzuk azokra, kik ellen méltányos eszközökkel küzdeni legszentebb feladatunk. Nincsen szükség arra, miszerint pártunk lelkes férfiai arra fecsérreljék erejüket, hogy ellenfeleiket nevetségeségük egész mértékében tüntessék fel azok előtt, kiket tán kétségbeesett jajrimánkodás kizavarhat stoikus nyugodtságukból. Mondom, erre szükségünk, hál' Istennek, nincs! A vigjátéknak rendesen meg vagyon szabva saját chabloneja, mely kisebb nagyobb variációkban legbiztosabban éri el azon erkölcsi czélt, melyet az író műdarabja szerzése alkalmával tűzött szemei elé. Rendesen nevetséges jellemek saját ellentmondásokkal telt furcsaságukban lépnek a színpadra; itt fősvény suhancz vagy feszes agglegény, ki valami szegény te-

remtménybe holtig szerelmes; ott egy külsőleg tulságosan ájtatoskodó, kinek titkos élete a legfeketebb lélek nyomait hordja mint kainjelet s. a. t. szóval az önmagukat mint megtestesített ellentmondást bemutató alakok nevetetik meg leginkább az erkölcstelenséget gyűlölő nézőt vagy olvasót; minden commentár szükségtelenné válik, maga az alak is azon magaviselet, melylyel a színpadon élénk lép, viszik végbe azon komikus hatást, melyet az erkölcs torzalakja szükségképes gyakorol. Ily helyzetbe hoznak bennünket is elleneink. Az ellenmondások labirinthjából ki nem szabadulhatván a vallást tűzik zászlajukra. Ezáltal még furcsább alakot öltenek, mert a szentnek hűtlen és álnok felkarolása és ürügyül való kitűzése valóban a furcsák legfurcsábbika, és bizonyos Molière-féle darabra emlékeztet. T. olvasók! Nézzük végig a vigjáték fejlődését, és mig az fejlődik, addig erkölcsös emberekhez illő komolysággal dolgozzunk pozitív elvi birtokainknak legbiztosabb és legszelesebb alapra való fektetéséhez! Mi nem nevetető panphletek, hanem komoly meggyőződés emberek legyünk!!

Dr. G.

Levelezések.

Ns. Magasi, január 27-én.

Tegnap részesültem azon szerencsében, hogy az ósdiak által az országgyűléshez intézendő kérvénynek egyik nyomtatott példányát láthattam meg. Ugyanis Berger M. ur a „Hitöröknek“ egyik felavatott lovagja titkárával, H. M. urral egy ily kérvényre aláírásokat gyűjtendők, beutazták Keme n e s a l j a minden zezugát, és végre mi hozzánk is eljutottak.

H. M. jó ismerősem lévén, következő szavakkal köszönt be hozzám: „Akar-e ön zsidó maradni?“ „Az nem is kérdés!“ volt feleletem. „Akkor írja alá ezen az orthodoxok által az országgyűléshez intézendő kérvényt.“ „No, az már kérdés“ mondtam, „azt épen nem teszem meg.“ Mire H. M. ur, bennem párthivet nem találván, az ívet gyorsan zsebre tette.

Észrevéven, mennyire félti H. M. az aláírási ívet, azt kértem tőle, engedné meg, hogy az aláírási ívet legalább megnézhessem. „Ön nem akarja aláírni, tehát megnézni sem kell.“ De végre mégis megengedte egy pillantatot vetni a szent iratba, és ime, mit láttam többnyire oly